

Handläggare
Anders Welin
08-508 265 70**Till**
Miljörörelsen

Betänkande Vägar till hållbara vattentjänster SOU 2018:34. Svar på remiss

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat betänkandet Vägar till hållbara vattentjänster (SOU 2018:34) till exploateringskontoret, KS 2018/1064. Exploateringskontoret har följande synpunkter:

- En nationell samordnande myndighet för vattentjänster har efterfrågats länge. Exploateringskontoret välkomnar därför förslaget att Naturvårdsverket blir samordnare för olika statliga myndigheters arbete med vattentjänster och stöd till kommuner och att Havs- och Vattenmyndigheten ska ansvara för vägledningen av länsstyrelsernas tillsyn över hur kommunerna uppfyller 6 § i Vattentjänstlagen. Exploateringskontoret ser fram emot en bättre samordning mellan statliga myndigheter och ökat stöd till kommunerna. Samordning med bland annat Boverket är viktigt från dagvatten- och skyfallssynpunkt.
- Exploateringskontoret är positivt till förslaget om ändring i vattentjänstlagen som syftar till att kommunerna ska lägga ett större fokus på att bedöma behovet av vattentjänster.
- Exploateringskontoret är positivt till förslaget om plan för hantering av skyfall, vilket innebär att kommunerna ska redogöra för hur skyfall kan påverka de allmänna va-anläggningarna.
- Exploateringskontoret är positivt till förslaget att Boverket ges i uppdrag att stödja kommunerna vid planering för hur en ökad belastning på de allmänna va-anläggningarna ska hanteras vid skyfall.
- Exploateringskontoret anser att finansieringsfrågan för dagvattenåtgärder behöver utredas mer noggrant.

Exploateringskontoret
Miljö och teknikFleminggatan 4
Box 8189
104 20 Stockholm
Växel 08-508 276 00
exploateringskontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se

Bakgrund

Kommunstyrelsen har fått betänkandet Vagar till hållbara vattentjänster (SOU 2018:34) på remiss från regeringskansliet, Miljö- och energidepartementet. Kommunstyrelsen har i sin tur remitterat betänkandet till exploateringskontoret, KS 2018/1064. Betänkandet finns att ladda ner på regeringens hemsida <https://www.regeringen.se/49bad4/contentassets/a6a8c5c6ee8c4845842ae298d69e331b/vagar-till-hallbara-vattentjanster-sou-201834>

Utredningen har haft i uppdrag att se över lagen (2016:412) om allmänna vattentjänster (vattentjänstlagen). I lagen regleras den kommunala skyldigheten att ordna allmänna vattentjänster där det finns ett behov av att skydda hälsa och miljö. I utredningen konstateras att många problem och lösningar är sammanlänkade och beroende av varandra och behöver lösas i ett sammanhang för att göra vattentjänsterna hållbara.

I utredningen utreddes även behovet av en central tillsynsvägledande myndighet för tillämpningen av lagen om allmänna vattentjänster.

Ärendets beredning

Kommunstyrelsen har skickat betänkandet på remiss till exploateringskontoret för inhämtande av synpunkter senast den 28 augusti 2018. På grund av den korta svarstiden yttrar sig kontoret direkt till kommunstyrelsen utan att gå via exploateringsnämnden. Exploateringskontoret har hanterat remissen internt och nedan följer kontorets synpunkter.

Exploateringskontorets synpunkter

Samordning av statliga myndigheters vattenarbete

Naturvårdsverket föreslås som samordnare för olika statliga myndigheters arbete med vattentjänster och stöd till kommuner. Havs- och Vattenmyndigheten ska ansvara för vägledningen av länsstyrelsernas tillsyn över hur kommunerna uppfyller 6 § i Vattentjänstlagen.

En nationell samordnade myndighet för vattentjänster har efterfrågats länge. Exploateringskontoret välkomnar en bättre samordning mellan statliga myndigheter och ökat stöd till kommunerna. Samordning med bland annat Boverket är viktigt från dagvatten- och skyfallssynpunkt. Betänkandets förslag är otydligt hur fördelningen av ansvar mellan statliga myndigheter

ska ske och hur denna samordning ska gå till i praktiken. Det finns exempel på när Naturvårdsverkets samordning mellan myndigheter och stöd till kommuner inte fungerat så bra.

Ändring i 6 § Vattentjänstlagen

Betänkandet föreslår ändring i 6 § Vattentjänstlagen med ett nytt stycke samt nya krav. Kommunerna ska lägga ett större fokus på att bedöma behovet av vattentjänster. I varje kommun skall det även finnas en plan för hur kommunen långsiktigt ska ordna sina vattentjänster enligt 6a § - 6 d § Vattentjänstlagen. Detta innefattar även anpassning till skyfall. Förslaget ger kommunen en större flexibilitet vid bedömning av behovet av samordnade vattentjänster. Exploateringskontoret är positivt till att lagen om allmänna vattentjänster ses över och att kommunernas skyldighet beskrivs noggrannare. Kommunerna bör även kunna arbeta mer strategiskt inom VA-området och använda t.ex. öppna dagvattenlösningar.

Plan för hantering av skyfall

Betänkandet föreslår att kommunerna ska kunna redovisa hur skyfall påverkar de allmänna va-anläggningarna. Detta innebär att kommunen måste skaffa sig mer kunskap för att bedöma belastningen på va-anläggningar vid skyfall. Det finns lite olika definitioner på ett skyfall, dvs hur mycket och hur kraftigt det regnar. Stockholms stad har redan tagit fram en skyfallsmodell som bl.a. används vid framtagande av detaljplaner.

Stödjande myndighet

Det föreslås också att Boverket ges i uppdrag att stödja kommunerna vid planering för hur en ökad belastning på de allmänna va-anläggningarna ska hanteras vid skyfall. Boverket ska även ge råd vid planering av ny bebyggelse. Stockholms stad har kommit relativt långt i denna planering. Exploateringskontoret är positivt till förslaget.

Finansiering

Betänkandet innehåller förslag på finansiering av åtgärder för dagvattenåtgärder och skyfall. Enligt betänkandet går det att finansiera dagvattenlösningar och anpassningsåtgärder som i ökad utsträckning klarar skyfall med nuvarande lagstiftning, dvs via va-taxan.

Denna finansieringsform används dock inte i nuläget i någon större utsträckning och t.ex. Svenskt Vatten gör inte samma tolkning. Vidare finns det verksamheter som utnyttjar vattenresurser som ligger utanför det kommunala va-området som inte betalar något för sitt vattenutnyttjande. Exploateringskontoret anser därför att finansieringsfrågan behöver utredas mer noggrant.

SlutHåkan Falk
FörvaltningschefGöran Carlberg
AvdelningschefAnders Johnson
Enhetschef